

> Retouradres Postbus 1600 3800 BP Amersfoort

College van B&W van Gemeente De Bilt
T.a.v.
Postbus 300
3720 AH Bilthoven

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

Contactpersoon

Onze referentie
174366

Olonummer
4666127

Bijlagen
0

Datum 26 november 2020
Betreft Wabo advies omgevingsvergunning rijksmonument

Gegevens beschermd(e) monument(en)

Naam Landgoed Persijn
Adres Achterweteringseweg 10
Postcode/plaats 3738 MA Maartensdijk
Gemeente/provincie De Bilt/ Utrecht
Monumentnummer 517562

Geacht college,

Op 6 november 2020 vroeg u mij u te adviseren over de voorgenomen wijziging(en) van bovengenoemd monument.¹ U heeft mij daartoe de aanvraag om een omgevingsvergunning toegezonden.

Advies

Ik adviseer u de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. Hieronder licht ik toe hoe ik tot dit advies ben gekomen. Bij de beoordeling heb ik de stukken betrokken zoals deze zijn ingediend bij de aanvraag.

Het plan

Aan u wordt een omgevingsvergunning gevraagd voor het herstel van de historische laanstructuur op het zuidelijk, rijksmonumentale deel van landgoed Persijn te Maartensdijk. Hoewel de paden niet tot deze aanvraag behoren, worden deze in de nabije toekomst wel hersteld, zoals toegelicht tijdens het Bouwplan Overleg op 10-11-2020. Tevens is door de provincie een subsidie verstrekt voor herstel van paden. Een overkoepelend en uitgewerkt restauratieplan voor de gehele groenaanleg in relatie tot de gebouwen en hun (toekomstig) gebruik is niet meegeleverd.

¹ Op grond van artikel 2.26, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in samenhang met artikel 6.4, eerste lid onder a, van het Besluit omgevingsrecht (Bor).

Motivering

Gelet op het monument en de ingreep heb ik de volgende aspecten meegewogen:

- De registeromschrijving van bovengenoemd rijksmonument (www.monumentenregister.cultureelerfgoed.nl)
- Tuinhistorische / architectonische aspecten
- Functie/herbestemming/bestemmingplan
- De Cultuurhistorische Waardeanalyse van BBA (d.d. september 2010)

Op grond hiervan beoordeel ik het plan als volgt.

In 1668 startte de ontwikkeling van Landgoed Persijn. In 1781-1786 werd het park in een vroege landschapsstijl aangelegd. Rond 1900 werd het park vermoedelijk naar ontwerp van tuinarchitect Copijn gemoderniseerd. Omstreeks 1920 zijn de bomen in het noordelijk deel van de parkaanleg gekapt en is dit terrein omgezet naar een grasland. Dit stuk maakt dan ook geen onderdeel uit van het beschermde rijksmonument. Het zuidelijk deel is niet gewijzigd.

De huidige eigenaar is voornemens de gehele parkaanleg te restaureren (zuidelijk deel) en reconstrueren (noordelijk deel). Deze aanvraag gaat enkel over de restauratie van de reeds aanwezige groenstructuur. Deze omvat de volgende elementen:

- Herstel bomenstructuur Domlaan (zuidelijk-, centraal- en noordelijk deel) met beuk en zomereik;
- Herstel bomenstructuur oprijlaan met zomereik;
- Herstel tweetal solitaire bomen met moerascypres;
- Herstel boomgroep met bruine beuk.

Zowel van de aanleg in vroege landschapsstijl als van de latere aanpassingen is nog veel aanwezig. Door het herstel van bovengenoemde elementen neemt de cultuurhistorische waarde toe. Om het gewenste resultaat te bereiken, zal het door de jaren heen verrommelde beeld plaats maken voor een heldere structuur. Hiervoor worden een zestal bomen gekapt en negentig bomen aangeplant.

Graag wil ik aandacht vragen voor het historisch plantpatroon, dat zoveel mogelijk het uitgangspunt zou moeten te zijn. Dat betekent dat nieuwe bomen in een zelfde patroon en in een zelfde afstand tot elkaar en de paden worden gepland.

Een tweede punt van aandacht zijn de benodigde groeiomstandigheden ter plekke van de nieuwe aanplant. Gezonde bodem, goede waterhuishouding en voldoende licht zijn voorwaarden voor een succesvolle aanplant. Ik beveel aan het werk te laten begeleiden door een uitvoerder met ervaring in groen erfgoed. Dit om zowel teveel als te weinig rooien, bodemverdichting en andere schade aan de aanleg te voorkomen. Ik verwijs hierbij ook naar de Uitvoeringsrichtlijn voor hovenierswerk (URL 6010) zoals (o.a.) te vinden op www.groenerfgoedzorg.nl.

Tot slot raad ik aan om een overkoepelend restauratieplan en een beheervisie te maken voor de buitenplaats. Dit maakt ingrepen en prioriteiten beter planbaar. Voorkomen moet worden dat nieuwe elementen, zoals de lanen, door toekomstige werkzaamheden beschadigd raken. Of dat het beheerbudget ontoereikend blijkt om de nieuwe situatie te onderhouden. Voorbeelden en handreikingen zijn te vinden in de RCE brochure Een toekomst voor groen.

<https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2012/01/01/een-toekomst-voor-groen>.

Uitgangspunten

Voor meer informatie over aanpassing, restauratie en verduurzaming van rijksmonumenten kunt u onder andere terecht bij '*Uitgangspunten en overwegingen advisering gebouwde en groene rijksmonumenten*' op www.cultureelerfgoed.nl en op www.stichtingerm.nl

Afschrift en tekeningen

Graag wijs ik u erop dat u op grond van het Bor verplicht bent een afschrift van het ontwerpbesluit en van de beschikking, beide met bijbehorende stukken, op te sturen naar de minister van OCW, via het Omgevingsloket online of omgevingsvergunning@cultureelerfgoed.nl.

Vragen

Mocht u nog vragen hebben over de inhoud van dit advies, dan kunt u contact opnemen met de contactpersoon die in het briefhoofd vermeld staat.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed,

adviseur architectuurhistorie